

„Arta ameliorării constă în alegerea
celor mai buni mascului pentru împerecherea
lor cu cele mai bune femele”

Robert Bakewell
(1725-1795)

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale
și Mediului

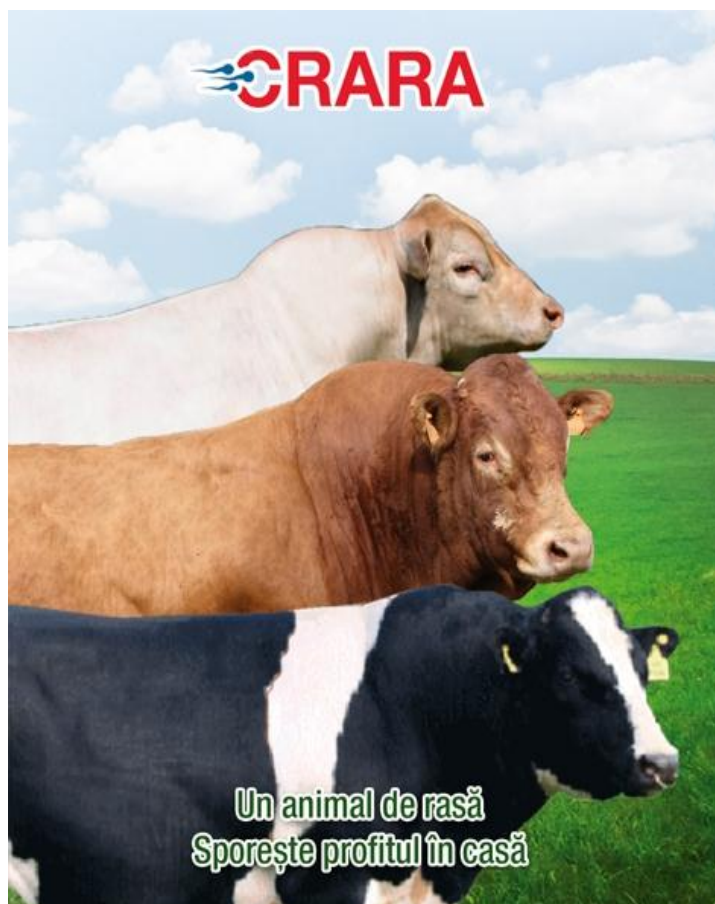

ÎNȚEPRINDEREA DE STAT

“CENTRUL REPUBLICAN PENTRU
AMELIORAREA ȘI REPRODUCȚIA
ANIMALELOR”

Banca Genetică

REGISTRUL ЖУРНАЛ

De evidență a înșămânțărilor artificiale ale bovinelor
Учета искусственного осеменения коров и телок

s. _____ r-nul _____

c. _____ p-n _____

Numele, prenumele tehnicianului _____

Фамилия, имя техника- осеменатора

Numele, prenumele expertului zootehnician al Î.S. “CRARA” din raionul _____

Î.S. “CRARA”, Republica Moldova, r.Anenii Noi, s.
Maximovca, str.Nordului 2
Tel: 022-359-040, Fax:022-359-538, Email: crara@crara.md

Anexa nr.2
al ordinului MAIA nr.242
din 15.11.2005

Forma 1-ÎA

Holstein

Producția de lapte pe an, kg – 6000 – 16000
Procentul de grăsime – 3,4-3,6
Procentul de proteină – 3,0-3,3
Spor mediu în greutate, gr.900-1000

Avantajele însămânțării artificiale

- dirijarea montelor;
- se exclude încrucișării înrudite;
- utilizarea de tauri cu potențial genetic înalt;
- încrucișări de ameliorare;
- spermă congelată și îmbogățită în spermatozoizi;
- sporirea producției de carne și lapte;
- îmbunătățirea indicilor de reproductive;
- prevenirea și combaterea tulburări localizate la nivel apratului genital;
- evitarea transmiterii de boli de natură genicologică și infecțioasă;
- evitarea infestațiilor cu paraziți;
- material seminal este examinat pentru a se preveni infecunditatea și răspândirea bolilor infecto- contagioase (piomatrită, metrită, chistovariene) prin intermediul spermei provenite de la tauri netestați.

Simmental

Producția de lapte pe an, kg – 8000-12000
Procentul de grăsime – 3,9-4,2
Procentul de proteină – 3,4-3,5
Spor mediu în greutate, gr.- 1000-1200

Calendarul fătărilor

Zilele lunii sau		Luna însămânțării											
		Ianuarie 1(31)	Februarie 2(28)	Martie 3(31)	Aprilie 4(30)	Mai 5(31)	Iunie 6(30)	Iulie 7(31)	August 8(31)	Septembrie 9(30)	Octombrie 10(31)	Noiembrie 11(30)	Decembrie 12(31)
Data însămânțării	1	13/10	13/11	11/12	11/1	10/2	13/3	12/4	13/5	13/6	13/7	13/8	12/9
	2	14/10	14/11	12/12	12/1	11/2	14/3	13/4	14/5	14/6	14/7	14/8	13/9
	3	15/10	15/11	13/12	13/1	12/2	15/3	14/4	15/5	15/6	15/7	15/8	15/9
	4	16/10	16/11	14/12	14/1	13/2	16/3	15/4	16/5	16/6	16/7	16/8	15/9
	5	17/10	17/11	15/12	15/1	14/2	17/3	16/4	17/5	17/6	17/7	17/8	16/9
	6	18/10	18/11	16/12	16/1	15/2	18/3	17/4	18/5	18/6	18/7	18/8	17/9
	7	19/10	19/11	17/12	17/1	16/2	19/3	18/4	19/5	19/6	19/7	19/8	18/9
	8	20/10	20/11	18/12	18/1	17/2	20/3	19/4	20/5	20/6	20/7	20/8	19/9
	9	21/10	21/11	19/12	19/1	18/2	21/3	20/4	21/5	21/6	21/7	21/8	20/9
	10	22/10	22/11	20/12	20/1	19/2	22/3	21/4	22/5	22/6	22/7	22/8	21/9
	11	23/10	23/11	21/12	21/1	20/2	23/3	22/4	23/5	23/6	23/7	23/8	22/9
	12	24/10	24/11	22/12	22/1	21/2	24/3	23/4	24/5	24/6	24/7	24/8	23/9
	13	25/10	25/11	23/12	23/1	22/2	25/3	24/4	25/5	25/6	25/7	25/8	24/9
	14	26/10	26/11	24/12	24/1	23/2	26/3	25/4	26/5	26/6	26/7	26/8	25/9
	15	27/10	27/11	25/12	25/1	24/2	27/3	26/4	27/5	27/6	27/7	27/8	26/9
	16	28/10	28/11	26/12	26/1	25/2	28/3	27/4	28/5	28/6	28/7	28/8	27/9
	17	29/10	29/11	27/12	27/1	26/2	29/3	28/4	29/5	29/6	29/7	29/8	28/9
	18	30/10	30/11	28/12	28/1	27/2	30/3	29/4	30/5	30/6	30/7	30/8	29/9
	19	31/10	1/12	29/12	29/1	28/2	31/3	30/4	31/5	1/7	31/7	31/8	30/9
	20	1/11	2/12	30/12	30/1	1/3	1/4	1/5	1/6	2/7	1/8	1/9	1/10
	21	2/11	3/12	31/12	31/1	2/3	2/4	2/5	2/6	3/7	2/8	2/9	2/10
	22	3/11	4/12	1/1	1/2	3/3	3/4	3/5	3/6	4/7	3/8	3/9	3/10
	23	4/11	5/12	2/1	2/2	4/3	4/4	4/5	4/6	5/7	4/8	4/9	4/10
	24	5/11	6/12	3/1	3/2	5/3	5/4	5/5	5/6	6/7	5/8	5/9	5/10
	25	6/11	7/12	4/1	4/2	6/3	6/4	6/5	6/6	7/7	6/8	6/9	6/10
	26	7/11	8/12	5/1	5/2	7/3	7/4	7/5	7/6	8/7	7/8	7/9	7/10
	27	8/11	9/12	6/1	6/2	8/3	8/4	8/5	8/6	9/7	8/8	8/9	8/10
	28	9/11	10/12	7/1	7/2	9/3	9/4	9/5	9/6	10/7	9/8	9/9	9/10
	29	10/11	-	8/1	8/2	10/3	10/4	10/5	10/6	11/7	10/8	10/9	10/10
	30	11/11	-	9/1	9/2	11/3	11/4	11/5	11/6	12/7	11/8	11/9	11/10
	31	12/11	-	10/1	-	12/3	-	12/5	12/6	-	12/8	-	12/10

Exemplu: Data însămânțării – 10, luna însămânțării – Martie. Căutăm în prima coloniță din stînga cifra 10 (vertical), apoi luna Martie (orizontal). La intersecția acestor linii găsim data și luna fătării prognozate – 20/12, adică 20 decembrie anul curent. Dacă vaca este însămânțată la 15 Mai, atunci fătarea va avea loc la 24 februarie (anul viitor).

Bălțata cu negru tip moldovenesc

Producția de lapte pe an, kg 6000-8500
Procentul de grăsime - 3,4-3,6
Procentul de proteine – 3,0-3,3
Spor mediu în greutate, gr. 900-100

Pagubele aduse de montă liberă

- orginea necunoscută a taurului;
- nu este cunoscută productivitatea de lapte și carne;
- infectare cu boli de natură genicologică și infecțioasă;
- riscul sporit la împerecherea înrudită;
- concentrație minimă de spermatozoizi, vaci sterpe;
- încălcarea prevederilor legislației în vigoare, care conduce la sancționare.

Charolais

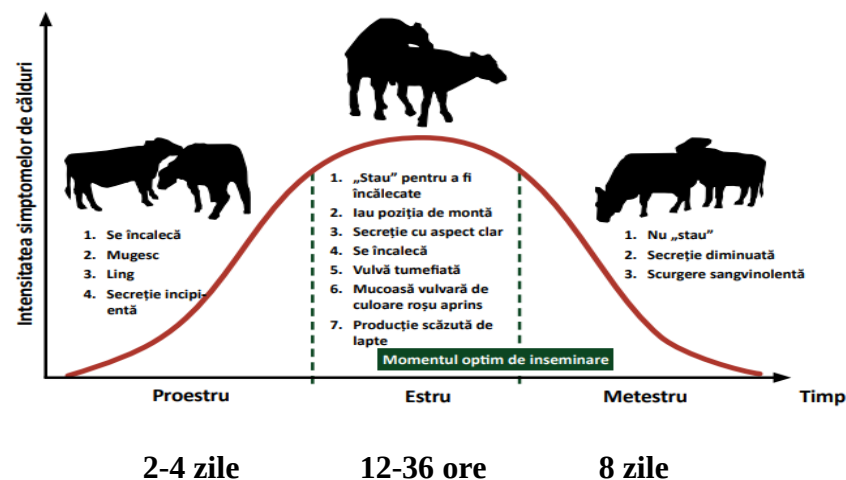

Spor mediu în greutate, gr. 1200-1500
Randamentul la taiere, 65-70 %
Carne în carcasă, 75-80 %

[illegible]

Drepturile și obligațiunile operatorului însămânțător conform contractului de organizare și executarea însămânțărilor artificiale

1. Operatorul însămânțător este în drept:
 - Să beneficieze de echipamentul tehnologic necesar pentru însămânțările artificiale ale animalelor aflate la oficiul local;
 - Să presteze deținătorilor de animale servicii cu plată, cum ar fi însămânțarea artificială a taurinelor;
 - Să perfecționeze periodic cunoștințele sale în domeniul de activitate;
 - Să participe la concursurile operatorilor însămânțători la nivel raional și, după caz, republican;
 - Să participe la diferite măsuri organizatorice în zootehnie desfășurate în localitate și după caz în raion.
2. Operatorul însămânțător are dreptul la retribuirea muncii conform serviciilor prestate.
3. Operatorul însămânțător este obligat:
 - Să promoveze procesul de însămânțare artificială și tehnologiile avansate ce țin de întreținerea bovinelor;
 - Să treacă pregătirea și reciclarea profesională la centrul de instruire a operatorului însămânțător;
 - Să coordoneze cu Centrul teritorial indicii de activitate;
 - Să efectueze calitativ însămânțarea artificială a animalelor cu respectarea strictă a cerințelor tehnologice și planul de rotație a liniilor de tauri;
 - Să prezinte lunar la Centrul Teritorial (raional) rapoarte privind numărul de însămânțări artificiale și fătări ale animalelor, cheltuielile de material seminal și să poarte răspundere pentru datele prezentate;
 - Să țină evidența însămânțărilor conform jurnalelor, cantității de material seminal și nivelul azotului lichid în vasul Diuar;
 - Să amenajeze spațiu pentru amplasarea echipamentului tehnologic și să asigure starea sanitar-veterinar a acestuia;
 - Să păstreze curățenia sanitară la oficiul local;
 - Să respecte normele de securitate a muncii în activitatea de profil;
 - Să efectueze comanda de material seminal și consumante necesare cu cel puțin 15 zile de la data stabilită în grafic;
 - Să fie prezent la alimentarea cu azot lichid și să efectueze achitarea integrală a materialului seminal, consumantele necesare și serviciilor prestate la momentul primirii acestora, conform facturii fiscale.
 - Să participe la ședințele desfășurate în cadrul primăriei sau Centrului teritorial raional;
 - Să restituie/plătească Titularului prețul/costul echipamentului pierdut sau deteriorat.
 - Să efectueze anunțarea Titularului cu 30 de zile înainte de întreruperea contractului și restituirea echipamentului tehnologic către Titular, prin Act predare – primire, în termen de 7 zile.
 - Să restituie anual până la 01.02. jurnalul de însămânțări artificiale completat și semnat

Proces tehnologic de decongelarea materialului seminal congelat taurin

În paiete de 0,25 ml

1. Decongelarea materialului seminal congelat în paiete de 0,25 ml se efectuează în baia marină (termostat) la temperatura de 37°C. Temperatura este apreciată de termometrul cu mercur.

2. Tuba cu paiete se extrage din vasul Diuar și se deschide. Cu penseta preventiv răcită în azot se apucă paieta cu dopul în jos și prin mișcări rapide se scutură pentru a elimina resturile de azot de pe suprafața paietei. Manipularea se efectuează în timp foarte scurt.

3. Paieta se introduce în baia marină (termostat) în poziție verticală cu capătul sudat în sus.

4. Decongelarea decurge timp de 10-15 secunde, după ce paieta se extrage din apă se șterge minuțios cu șervețel curat până la uscat.

5. Capătul sudat al paietei se taie cu ajutorul unui foarfece sterilizat sau cu tăietor special pentru paiete după acesta se introduce în seringă pentru însămânțare artificială.

6. Durata timpului de la momentul decongelării până la însămânțare nu trebuie să depășească 10-15 minute.

7. În timpul rece al anului seringă se încălzește prin frecare cu un șervețel.

și

În granule cu volumul de 0,1 ml

Pe masa de lucru se pregătește instrumentee și consumantele necesare. Se include în priza cu curent electric termostatul la temperatura de 38-40°C, care este apreciată de termometru cu mercur și se atasează ampula, sau flaconul medicinal cu citrat de natriu. Se extrage tuba cu material seminal congelat la nivelul cu 2-3 cm mai jos de gura vasului Diuar și se deschide tuba. Cu penseta preventiv răcită în azot lichid se apucă granula și se pune în ampula, sau flaconul cu citrat de natriu, concomitent, se închide tuba și se așază înapoi capacul pe vasul Diuar. Decongelarea granulei decurge timp de cca 10-13 secunde, rotind cu mâna dreaptă flaconul sau ampula până la diluarea completă a granulei. La seringă cu muftă se atașează pipeta și cu ajutorul seringii, în pipetă se extrage conținutul materialului seminal din ampulă, sau flacon medicinal.

După caz o picătură de spermă se amplacează pe o lamă, se acoperă cu o lamelă pentru aprecierea acitivității acesteia sub microscop. Durata timpului de la momentul decongelării până la însămânțarea taurinei nu trebuie să depășească 30 minute.